

Odnos između vaskularnog endotelnog čimbenika rasta i nuklearnog čimbenika- κ B u tumorima bubrežnih stanica

Gordana Đorđević, Kovička Matušan-Ilijaš, Emina Sinožić, Giuseppe Damante, Dora Fabbro, Blaženka Grahovac, Ksenija Lučin, Nives Jonjić

CMJ 2008;49:608-18

Cilj Odrediti odnos između razine proteina i glasničke RNA vaskularnog endotelnog čimbenika rasta (VEGF) i substanične lokalizacije nuklearnog čimbenika-kappa B (NF- κ B), proliferacijske stope tumorskih stanica i klinikopatoloških značajki tumora bubrežnih stanica.

Postupci Analizirali smo 31 tumor bubrežnih stanica – 22 karcinoma svijetlih stanica (CCRCC) i 9 tumora koji pripadaju ostalim histološkim tipovima (ne-CCRCC). Imunohistokemijski su ispitani lučenje VEGF-a i subcelularna lokalizacija p65 člana NF- κ B i Ki67 kako bi se odredila proliferacijska stopa tumorskih stanica. Lučenje VEGF mRNA određeno je kvantitativnom polimeraznom lančanom reakcijom u realnom vremenu nakon ekstrakcije ukupne RNA iz trenutno zamrznutih uzoraka tumora.

Rezultati Lučenje proteina VEGF u tumorima bubrežnih stanica pokazivalo je perimembranski i difuzni uzorak u citoplazmi. Perimembranski uzorak bio je naglašeniji u stanicama CCRCC, a difuzni u stanicama ne-CCRCC tipa ($P < 0,001$). Raznolikost u lučenju *VEGF* gena bila je jače izražena u CCRCC nego u ne-CCRCC tipu ($P = 0,004$). Perimembranski tip lučenja bio je povezan s višom razinom mRNA ($P = 0,006$), dok je difuzni uzorak bio povezan s nižom razinom VEGF mRNA ($P < 0,001$). Jezgreno i citoplazmatsko bojenje NF- κ B/p65 primjećeno je u većini tumorskih stanica. Postojala je značajna povezanost između citoplazmatskog bojenja NF- κ B/p65 i difuznog uzorka lučenja VEGF ($P = 0,026$). Povezanost između NF- κ B/p65 i proliferacijske stope tumorskih stanica bila je značajna za citoplazmatsko ($P = 0,039$), ali ne i za jezgreno bojenje NF κ B/p65 ($P = 0,099$).

Zaključak Više ali nehomogeno lučenje VEGF u tumorskim stanicama, osobito u tipu CCRCC, povezano je s aktivnošću NF- κ B/p65. To upućuje da i VEGF i NF- κ B/p65 mogu imati ulogu u nastanku renalnog tumora, pa bi se stoga mogli iskoristiti u njegovu liječenju.